

15

N° 102

Surma elu

K. Kaups

Keilas 1924
Trükitud K.Ü. „Külwaja“ trükikojas

Eelmärkus.

Paljude soovil ilmub siin minu eelmise aasta allians-konverentsi kõne. Uja puuduse ja kehva termise tõttu on käfikirsi ettetikteeritult kiirkirjas valmistatud, mille tõttu sõnawalik ja lause kuju mitte nõudekõrgel ei seisa. Loodan, et lugija oma tähelepanu wälimuse pealt siinleiduma mõttekäigu, sifu peale juhhib, ja hoolimata eelnimetud puudustest õnnistusest ilma ei järe, mida annab surma elu ja selle õpimine.

R. Raups.

Tartus,
25. mail 1924.

Surma elu.

„Kui nifuiwa maa sisse ei lange ja ära ei jure, siis jääb tema üffi: aga kui ta jureb, siis kannab tema palju wilja.“

Suut. 12, 24.

Rohkem kui enne, leidub praegu usklikude seas janu elu jõu järele. Rõõblust on palju õpetatud. Pea igas koosolekudes ja usufeltsides käib punase lõngana toonitus, et elu peab paremaks muutuma. Jumala rahwas, ise ära tundes, et jumalik elu on just usu elu. See ramatuke siin tahab meid juhtida usu elu pea jõu allikate juure. Mitte kõrgesse, mäetipudele, tundmuste ja waimustuse sisse; waid alla sügavustesse, surma elusse, surma osasaamisesse Kristuse enesega. Kirja salm mis pealkirja all, räägib efiti suremisest ja surma järeldusest, mis elu wili. Kui nifuiwa maa sisse ei lange ja ära ei jure, jääb ta ilma wiljata. Siin siis otsekohe öeldud, et surma tagajärjel ennast elu awalda. Peaasjalikult pööravad jõu otstjad inimesed Püha Waimu mõidmise, Nelipühi osasaamise poole. Siin Nelipühi allikade juures loodab jänuneja hing leida jõu, mis tema elu nõrkust kõrwalda; õnnistuse, mis täidab tühja paiga ta hinges, mis waigistaks jänü. Kuid et surm elule eele läheb; et Suur Reede, Allestõusmise ja Nelipühi päem eel; et ohwer enne altaril peab olema, kui Jumala tuli langeb; sellepärast on Jumala rahwa

pea ülesanne, tundma õppida surma elu saladust. Kristuse kogudus peab enne Kolgatale tulema, kui ta Neli pühi õnnistusest tahab osa saada. Enne rist, siis kroon. Raske on ära õppida surma elu ülesannet. Iga hinna eest tahab liha sellest tule proovist mööda hiilida. Kohe ülesse poole, maitsemise õndsatesse läbielamistesse: Nii ihkab meie hing. Kuid Püha Waim tahab meid enne wiia sügawasse, surmasse. Üidaku see kirjeldus selleks kaasa, et Jumala rahwas õppiks tundma surma elu wäge, ta tähtsust; õppiks tungima surma elusse, ja maitseks õnnistust, mis sellest meile osaks saawad.

I. Jumalik seadus — surm elu eeltingimine.

Mitte üksipäinis waimulikus elus, waid kui meie jumalikus ilmaiseaduses ringi waatame, märkame igal pool seda põhimõtet, et surm on elu eeltingimine; ehk elu on surma tagajärg. Meid looduse seadusi kohtame igal jumalikul elualal.

1. Looduses 1. Kor. 15, 36; 12, 24. „Rumal! mis ja küllwad ei see saa elawaks, kui tema ei sure. Tõeste, tõeste mina ütlen teile: Kui nisuiwa maa sisse ei lange, ja ära ei sure, siis jääb tema ükski: aga kui ta sureb, siis kannab tema palju wilja.“ See pilt loodusest tohiks meile iga ühele selge olla. Kardulad, mida sa oma aeda istutad ei wõtta sa mitte enam ülesse. Nad surewad; kuid nende asemel on uued kaswanud, ja palju rohkem. Seesama nähtus terawiljaga, juurewiljaga, puudega. Kewadise ilule, ja uue elule peab talwine surm eele minema. Wanad lehed peawad sügise kolletama ja langema, enne kui kewade uued lehed, uued õied nähtawale

tulewad. Hommikuse koidu puna eel lähewad tumedad õõwarjud; päiksetõusu eele käib tume pimedus. Lilled närtswad, et kewade uuesti elule luua, õied pudenevad, kuid järeldus on wili. Seemnetarad kukuwad wiljast maa pöue, ja uus elu tärkab nende waremestel. Kus meie iial looduses ringi ei waata, igal pool seesama seadus: Elu surma tagajärg; surm elu eeltingimine. Ja inimene ise kui ta midagi tahab luua, elu tagajärge soowitada, midagi sünnitada millel tõsine wäärtus; siis peab seal juures ise kõdunema, waewlema ja higistama isegi mõnikord oma termist ja elu jätma. Suured looduse jõud igal elu alal on seotud suurte ohwritega. Tähtsamad wõidud kirjutakse werega inimsoo ajaloo tagapinnale. Suured ülesleidjad, kunstnikud, kirjanikud on tihti peale nälja tõttu enne aega hauda warisenud; nad ohwerdasid endid oma elu sihtide ellu wiimjeks. Tundmataalt warisefid nad maa mulda; kuid nende tegewuse tagajärjel tärkas uus waimline elu rahwaste põllul. „Rumal! Mis ja küllwad ei see saa elawaks, kui ta ei sure.“

2. Ilmade süsteemis. 2. Petr. 3, 10—13; „Aga Isjanda päew tuleb kui waras öösel, millal taewad raksumisega peawad hukka minema, ja ilmalikud asjad ära põlema ja lõppema, ja maa ja teud, mis seal sees on, peawad ära põlema. Aga meie ootame uusi taewaid ja uut maad tema töötuse järele, kus õigus sees elab.“ Siin räägib meile Jumala sõna ilma süsteemide muutmisest. Selgel sõnal on öeldud, et uue taewa ja maa eele wana taewa ja maa surm peab tulema. See maa, mis nii palju õhkamist, waewa, walu ja pisaraid näinud; see maa, mis miljonite werd enefesse imenud, nende walu kisa kuulnud; see maa millesse isegi Lunastaja weri

on langenud, ei mõi püsima jääda. Ta peab surema. Taewas mille poole juba tõusis Abeli mere hääli; mille poole kerkis Sodoma ja Romorra õudne patu udu; see taewas kuhu saatana peafes wendade peale kaebama; taewas, kust Jumala Poeg välja saadeti maailma lunastama; see taewas mille all palju were ärawalamißt, waenu, hirmust elu korda saadetud, mis ise Jumala Poja ristisurma ja ahastawa walude tunnistusmeheks olnud; peab ka surema. Nad ei mõi olla Kristuse ja ta pruudi tulewane asupaik. Kuid enne kui uus taewas ja maa luuakse, kus äratapetud Tall oma pruudiga igaweses õnnes elama saab, peab wana taewas ja maa surema, lõppema. Nii siingi läheb surm uue elu eele. Koguni tähe- teadlased, ei pease sellest tõe asjast mööda, nad püüawad meile tõendada, et ilma ruumis ühes paigas ilma kehad tõusewad ja lõppewad ja selle tagajärjel teistes uued elule tärkawad. Uus taewas ja maa on sünnitus wana taewa ja maa surma tagajärjel. Jällegi surm elu eeltingimine. Aljaliku elu surm oma pisaratega ja leinaga eeltingimine igawese elu alguseks, kus pisaraid enam ei nuteta.

3. Jumala riigi ajaloo. Ebr. 8, 13; 9, 15—18; Jer 31, 31—34. Et Tema uut nimetab, on ta esimese wanaks teinud; aga mis wanaks on läinud ja elatanud, see on kadumise ligi. Sest kus wiimane seadus on seal peab ka selle surma ootama kes seaduse teinud. Waata päewad tulewad, ütleb Jehoowa, et mina tahan ühe uue seaduse Jisraeli sooga teha. Ei mitte kui see seadus oli, mis ma nende wanematega teinud.“ Et Jumal Kolgatal ühe uue igawese armu seaduse mõis teha, selleks pidi wana Siinati käsü ammet surema. Et Kristuse elu wägi koguduses täielise meelewalla omaks; selleks

pidiid Moosese käsü lauad katki wistatud saama. Käsü seaduse surm pidi armu seaduse elu eele minema. Seda surma seal, selle Jumala riigi ajaloo ei mõista paljud usklikud, sellepärast teeniwad nemadgi warju seaduse surma ammeti juures. Nad waewawad oma südant endiste seadmistega, ja tahawad seal juures uute osalised olla. Teiste sõnadega tahawad elu ja surma korraga kinni hoida. Ei usalda oma furnuid matta, et uus elu mõiks saada täielise jõu. Kuid Jumala sõna räägib selgel keelel, et uue seaduse eele läheb wana surm. Siingi on elu surma tagajärg. Kristuse elu wägi peaseb wast seal täielise mõidule, kus käsü wägi oma jõu kaotanud.

4. Lunastuse töös. Jer. 53, 5; Ebr. 9, 16; Room. 4, 6—21. „Kristus oli tema peal, et meil pidi rahu olema, ja tema muhkude läbi on meile terwis tulnud.“ Et surmale määratud inimsoos uut elu sünnitada, selleks oli waja Jumala Poja surma. Suremata Jumal furi, et surew inimene mõiks igaweste elada. Jumala elu waimu- ja hawa künkal tärkab uus waimulik elu. See on ilmatu suur ja päris wapustaw mõte. Ilma Kristuse surmata ei mingit uut waimuliku elu. Arkamine, ülewalt- sündimine, pühitsus, wennaarmastus, kogudusheategewus, igawese elu lootus, surma julgus, kõik põhjeneb Kristuse surma alusel. Tõsine waimulik elu, sügaw osasaamine Jumalaga, pühitsuselu wiljad; kõik saawad meile osaks Kristuse surma pärast. Inimsoo waimulik elu oleks jäänud õudseks liiwa kõrbeks, täis ohakaid ja umbrohtu; kuid Jumala Poja surm muutis kõrbe haljaks rohumaaks; lõi uue inimsoo; parandas Adama eksituse. Tema surma tagajärjel ilmus ajaloo pinnale uus rahwas, Jumala rahwas, mis kehastab eneses wenna

armastuse ühe õiguse. Ta on Kristuse ihu, Tema kogudus Temas peitub uus elumõiste, uus elu. See uus elu on igavene, täieline ja hinge rahustav õnne elu. Inimsoo uus elu on siis Jumala Poja surma tagajärg. Siingi surm tõsine elu eeltingimine. Kui nifuiwa sureb, kannab ta palju wilja.

5. Surnute ülestõusmises. 1. Kor. 15, 35—58. „Lihalik ihu külmatakse, waimulik äratakse üles. Aga waimulik ei ole mitte esinene, waid lihalik, pärast on waimulik. Esimene inimene mullast on mullane, teine inimene on Jsand taewaft.“ Meie ees on pilt surnute ülestõusmisest. Et hukka minemata uus ihu mullast mõiks elule tulla, mis on määratud igawese elu tarwis; selleks on waja meie käesolewa, wiletsa, haiglase ja kõdunewa ihu surma. Wana nähtaw lihalik ihu saab surma, et uus waimulik ja täielik mõiks ellu astuda. Ise asi nende usklikudega, kes elawad Kristuse jälletulemise ja esimese ülestõusmise ajal. Nende juures sünnib wana ihu surma ja uue elu tõusu protsess filmapilkfekt. Wana langeb kõdunedes kokku ja uus astub asemele. Neid peab muutetama ühe uue filmapilkimisega. Ka siin on surnute ülestõusmisega seefama seadus. Elu surma tagajärg; surm elu eeltingimine.

6. Pühituselus. Room. 6, 1—11. „Sest kui meie Temaga oleme istutatud Tema surma sarnaduseks, siis peame meie ka Tema ülestõusmise sarnatfed olema. Et meie teame, et meie wana inimene Temaga on risti lõõdud.“ Siin on õieti surma elu saladus Kristusega surnud. Nii kui eelpool nägime, et surm on elu eeltingimine, nii kordub see ka pühituselus. Wana inimene, ise enese elu, liha tahtmised, enese armastus peawad surema. Oma mina Kristusega risti lõõdud. „Nüüd elan mitte enam

mina“, ütles suur apostel. See wana Adama surma protsess peab sündima päew päewalt. Selleks on palju enese walitsust, ise enese sundimist ja suremist tarwis. „Mina sunnin ja talitsen ennaft“, ütleb apostel. „Surmake oma liikmeid.“ „Lõppetagem pühitus Jumala kartuses.“ „Tehke puhtaks oma hinged.“ Kõik see näitab meile surma teed. Ja isegi omad paremad hingelised tundmused waimulikud waimustused ja tuhinad, headus ja oia oleme sunnitud mitu korda waigistama, surmama; et mitte wennaale ja uskmata rahwale pahanduseks olla. Surm liha tahtmistele, surm hingeliste õhutustele, surm kõigile waimulikule mis Jeesuseft ei tule; need on peatükid surma elu raamatus, mida Jumala laps ära peab õppima. „Sest kui meie Temaga oleme istutatud Tema sarnaduseks, siis peame meie ka Tema ülestõusmise sarnatfed olema.“ Siin on siis selgelt õeldud, et ülestõusmise wäele, läheb eel enese surm. Suur reede enne ülestõusmise ja Nelipühi päewa. Ei mõi olla tõsist ülestõusmise wäge ja waimu mõidmise andi, kus puudub tõsine surma elu. Jumala sõna mõju ja palwe wägi kaowad uskliku elust, kes surema pole õppinud. Tõõ Jumala riigis on wiljata, jenni kui töötegija pole astunud surma elu hauda. Oma mina surmas algab alles tõsine waimulik elu. kus see puudub, puudub ka pühitus. Ka siin pühituselus on surm elu eeltingimine Jumala igaweste seaduste järele Tema muutmata ilma korras. Selle raske peatüki pead fina armas jõu otsija, edasipüüdja Jumala laps ära õppima. Ilma ohwrita ei mingit elu. Nii kaua kui ise elada tahad oled surnud Jumalale ja Tema riigile. Tahad aga saada wiljakaks je mõidurikkaks, täidetud ülestõusmise wäe ja Püha Waimu mõidmise anniga,

tiis peab sinu oma elu kõige tema täiussega Kristusega risti löödud saama. See on jumalik seadus: Surm elu eeltingimine; elu surma tagajärg.

II. Waimulikud põhitoed.

Surma elu saladuste lähemaks tundma õppimiseks tahame esiti waatada, kellele peab surema.

1. Käsure Room. 7, 4. „Sellepärast mu wendad, olete teie ka surmatud käsure Kristuse ihu läbi“. Mis see tähendab? Mõte on see: mitte käsu pärast, mitte pörguhukatus ja surma kartuse pärast, mitte fundimise ja piitsutamise tõttu ei hoiu meie patu eest; waid armastusest aetud Jeesuse wastu. Jumala teenistus ja töötamine Isanda põllul ei sunni enam funduslikelt, waid waba armastuse sunnil. Jumala tahtmine saab Tema lapse elu seaduseks. Jumal tahab sellepärast pean mina. Ja seda armastusest aetud südamest, waba armastust ja andumust ootab meie õnnistegija. „Siimon Jona poeg armastad ja mind?“ Selle küsimusega astub Jeesus tänagi weel iga oma lapse hinge ette. Mitte Siinai wäristuses, waid Kolgata kummarduses, mitte kiwistes laudades, waid südame laudades; mitte nähtawate kimi müüride, waid waimulikis templis on meie Jumala teenistus. Mitte loomade, waid Kristuse veri on meie pühitus. Singatamine Jumalas, kes Jeesuse läbi meie Isaks on saanud. Surnud käsure.

2. Patule Room. 6, 11. „Nõnda arwake ka teie endid patule furnud olewat“. Patt ei saa mitte enam teie üle walitsema. Liha surm wabastab patu teenistusest. Surnu ise ei wõi enam patu teha. Ta wabanes himudest, äritatud meelest, enese armastusest, kättemaksmise himust, ahnusest, kõigist patu kõi-

dikudest. Orjuse ahelad langesid maha. Endised peremehe ja sundijad kadusid. Paljud Jumala lapsed ei ole wabad. Suured raudahelad, awalikud patud on nende käte ümbert maha langenud, kuid peenikesed riided, kuld ja hõbe ahelad köidawad neid. Warjatud patud, wäikesed rebased näriwad elu jõu juure kallal. Puudub sifemine rõõm ja jõud. Ühel ilusal hommikul märkas üks reisija, et üks lõokene teiste seas õhus hõljus, aga ei laulnud. Kui ta teiste rõõmu laulu kuulis, imestas ta selle üle, et üks lõokene waikis. Ta istus selle kohta lähemale kus lõokene õhus hõljus ja nägi, et laululind riidiga ühe waia külge oli köidetud.

Keegi pois oli linnu kinni püüdnud, riidi talle jalga sidunud, ja teise otja kinni kinnitanud. Lõokene oli õhus waba, kuid ometi mitte waba. Teised laulsid tema õhkas. Rõõm oli kadunud. Nii kiratsewad ja õhkawad paljud usklikud; ahelad on langenud kuid riided seowad. Hõljub waimlikes õhkonnas, kuid ometi mitte waba.

Surnud patule. See on wabaduse eeltingimine. Kus warjatud patud elawad, ei löö ial õitsema uue elu õnnistuse lilled.

Sellega ei taha ma muidugi öelda, et surma elu meid ühe seisukoha peale wiib, kuhu patu kiusatused ja langemise võimalused enam ei ulataks. Aga nende üle mõidu annab Ta usklikule kahtlemata.

3. Surm lihale Gal. 5, 24. „Aga kes Kristuse pärast on, need on oma liha risti lõõnud ihaldamise ja himudega.“ Surm lihale tähendab surm oma inimliku plaanidele. Jumala nõude ja sihtide ära tundmine meie elu kohta ja astumine sellesse, see on surm enese elule. Liha himustab waimu wastu, kuid ta peab oma sõjariistad ära andma.

+ müdi

Eneise tehtud kamade ja päewakorrale kriips peale tõmmata; äritawatel filmapilkudel rahulisteks jääda, waikida kus teised räägivad ja sinagi kõwad, tugevad tõmbed tunned kaasa rääkimiseks; sõbralikuks jääda, kus keegi tõesti sulle liiga on teinud. See kõik ei ole mitte kerge, sest ta on surmatee; Oma meeldiwadest töödest, riistest, sõbradest ennast tarbe korral lahti ütelda, aega ja ainet teistiti kasutada kui see enesele meeldiks; see on surm lihale. Abielus ja perekonnas ennast mõnestki lahti ütelda, iseene tundeid ja ihasid taltsutada, meile meeldimata isikuile sõbralik ja lahke olla; laenata ilma tagasi lootmata, teise tarwidust omast ette tõsta ja muud palju; see on surm lihale.

Sügawad õnnistused peituvad selles enese ära salgamise elus. Keskaia pühade juures muutus see küll wormi teenistuseks ja liialduseks, kuid meie mõnuse ja maitmise ajal mõiks niisugune surmatee Jumala inimesele erakorralise õnnistuse tuua. Meie mina elu waibumine Jumala tahtmise okealani, see on surm lihale.

4. Surm ilmale Wil. 3, 8. „Mina arwan seda kõik pühkimeks Jeesuse Kristuse väga kallid tundes wastu.“ Paulus oli oma usu waadete poolest wariseer; seega rahwa juhataja. Oma teadmiste ja kalduwuste poolest mõteteadlane ja õpetlane. Oma seisuse poolest paremast seltskonnast. Sea tulewik seisus temal ees. Rikkus, kuulsus, mõju ja lugupidamine oliwad wälja waateks. Kuid ometi sidus ta oma saatuse kõikide poolt jõledaks peetud risti löödud Kristusega. See oli surm ilmale. Paljud usklikud elawad seltskondlise arwamise mõju all. Teiste eesmärk on raha, ilma sõbrus, poliitika, lõbustused mitmel näol, ilmawaade ja muud köidawad neid.

Ma olen linnas tähele pannud, kuidas mõned wanad mehed, ühe hoowi pealt teise käiwad, ja pühkekastidest tikkutoose, nõõri tükkisi ja muud prahti korjavad. Ilma meelsed usklikud sarnastuwad neile, nad sorivad ilma pühkekastidest kallal. Paulus oli sellest wabanenud. Mis temale omane, on igal mõimalik. Surm ilmale ei tähenda mitte maailmalt ära põgeneda, waid teda waadelda igawiku walgel. Mina arwan seda kõik pühkimeks. Mõtelge nende asjade peale mis ülewal on.

Surma elu waimulikud põhitõed jumalikus ilma korras on siis surm käsule, patule, lihale, ja ilmale.

III. Surma kõrgustikul Jes. 53.

Kord Krimmi reisil sõitsin rongiga Simferopoli poole, mida ümbritsewad lagendikud, nurmed ja niidud. Kuid aegajalt kerkisid ees filma piirile hallid tumedad kujud. Neile lähenedes omaiwad nad mitmesuguse wormi ja wärwi. Arwan esiti pilwe rünnakid nägewad, kuid peagi leidsin et olin pettunud. EKSINUD

Meie ees seisiwad Krimmi lume mäed. Mõjuwaatepilt kütkestus. 53 peatükk prohwet Jesaja raamatus on wana seaduse Kolgata. Esmalt läheneb temale prohwet. Tema ette kuulutuste waatepiirile kerkib see. 40 peatükki algul silmitses ta juba kaugelt lunastus-mäe latwa. Täni oli ta karistust ja kätte maksmist kuulutanud, kuid nüüd waldab ta hinge jumalik waimustus. Rõõmu helid kõlawad läbi kohtu kuulutuse: „Trööstigi, trööstige minu rahwast, rääkige Jeruusalemmale et ta waew on otja saanud.“ Juba wanas seaduses awaneb Kolgata künnal troosti allikas. Prohwet läheneb eesmärgile. Leiab aga ehmatuslega, et ta rahwas

Kolgata ümbruses magama on jäänud. Raebawalt kõlab ta hüüd: „Ärka üles, ärka üles Sion. Võta oma rammu, ehita ennast riietega, puhasta ennast, miska ikke maha, sest sind ei pea enam müüdma. Wabaduse ja puhtuse helid tungiwad siis Kolgatalt ta kõrwu. Aga ka uskmatus walitseb Kolgata jalul, pea meeäärasteitlikult kõlawad prohwiiti sõnad: Kes usub meie kuulutust? Uskmatusi märkab ta Kolgata ümbruses. Ometi waikib ta hing. Kummardades waatleb ta Jumala ime wäge Kolgatal: „Tõesti meie haigused on Ta enese peale wõtnud ja kõik meie walu kannud. Ta on meie üleastumise pärast haawatud ja meie ülekohtu pärast rõhutud; karistus oli Tema peal et meil pidi rahu olema, ja Tema muhkude läbi on meile terwis tulnud.“ Siin elab hing läbi surma elu künka Kolgata ime jõu. Siin waatleb ta waikides. Siin saab temale osaks surma elu. Siin mõistab ta: „Kristus suri minu eest, et ma Temaga peaks surema. Peale Kolgata on rõõmu helid. Laula rõõmsasti ja sigimata. Siin muutub koguduse elu wiljarikkaks: Sest jellel on enam lapsi, kes üksik, kui sel lapsed on kel mees on, ütleb Jehoowa. Seda kõik läbi elades ei wõi prohwet waikida, teistelegi soowib ta surma elu õnnistusi. Di tulge mee juure kõik kellel janu on.

Kui meie nüüd surma elu sisse tahame tundma õppida, siis peegeldub see meile kõige paremini wastu juriija Jeesuse sõnadest mida Ta risti peal rääkis. Need seitse sõna on siis seitse mitmesugust elu ala, ehk waimuliku astet, milles surma elu ennaft ilmutab. Mõned usklikud kujutawad omale surma elu all midagi hoopis iseäraliku, salapära ja sügawat ette, kuid meie leiame warsti, et surma elu on iga-päewane lihtne, kuid tegew elu.

Esimene sõna: Luuk. 23, 34. Jäa anna neile andeks. Siin näeme et surma elu on oma waenlaste armastamise elu. Sedasama meelt märkame Tehwanuse surma juures. Nad palusid nende eest kes neile liiga tegid. See on väga lihtne; kuid seda mõiwad inimesed, kes risti külge on löödud. Neid armastada, head teha, neile heasüdamlik ja õrn olla, kes meiega toorelt ümber käiwad ja wõib olla seda juba aastate wiisi; jee on surma elu esimene aste. See on enese ärasalgamine ja jumaliku elu ülikool. Neil eksamil kukuwad väga paljud usklikud läbi, ja sellepärast on ka edaspidine surma elu tee nende juures takistatud.

Teine sõna: Joh. 19, 26. 27; Naine waata jee on sinu poeg. Waata jee on sinu ema.

Surma elu teine samm wiib meid perekonna elusse. Jeesus ise hirmsast waludest waewatud, ei unusta oma ema. Rahjuks on meil rohkem koosoleku, kui perekonna surma elu. Kuid mitte, kuidas meie koosolekus laulame, palume, wõi hingedega räägime, ei ole surma elu mõõdupuu, waid kuidas meie kodu omastega ümber käime. Hirmus oleks jee Jumala ees, kui sinul kodu on keegi haige wõi wanaduses närtsimas, kuid sina ei hoolitse ta eest. Selle wastu kellega Jumal sinu surma elu mõõdab, oled sa karsitu, tüdinenud, ütled temale halwad sõnad, lased teda tundide wiisi ükski maewleada, aga koosolekus wõi teiste hulgas räägid palju waimulikudest asjadest, teed püha näo. Maha jäätud emad, kaswatamata lapsed, piinatud naised, wõi ära tüüdatud mehed, meie kodus on tunnistused surma elu puudusest. Mida ja oma kodu oled; seda oled ja ka Jumala meelest. Surma elu algab seal peale kus keegi teine find ei wõi kontrollida, kui üksinda Jumal ja sinu

füdame tunnistus. Oma wilja kannab ta kõige pealt perekondlises elus.

Kolmas sõna: Luuk. 23, 43; Tõesti mina ütlen sulle. Täna pead sa minuga paradüüsis olema.

Tung teistele elada, see on surma elu järgmine aste. Jeesusel oli ju omaga tegemist. Ta hing oli lahkumisel, ihu hirmsalt piinatud! aga Ta ei mõtelnud mitte üksinda oma peale. Tal oli süda Ta paluja naabri tarwis. Kui tihti lõppes otse meie surma elu jõud, haiguse, tüdimuse, või elu raskuse tundidel. Teravad olid meie wastused, kärjitudad liigutused, eemale tõukaw näo ilme, kui ihu väsimus meid rõhus, või töö rutt meid köitis. Palju kannatamata meelt pandi „närvide“ arwele. Kuid ikka jälle leidub inimesi, kes suuremas waesuses elu wiletsumail filmapilkudel püüdsid elada oma kaas inimestele. Lõpmata palju walgust ja mõnusat lille lõhna läks neist wälja elu tumedasfe enese mürgitud õhusse. Nad olid päikese kiired walude õõ pimeduses; pisarate kuiwatajad. Nad liikusid haigemajades, istusid rõhutude keskel, otsisid wanad üles.

Seal juures säras nende nägu jumalikus rõõmus; oma olid nad unustanud, et teistele elada. Oma elu ja surma elu on wastandid; teistele elada ka elu walus, on surma elu.

Neljäs sõna: Joh. 19, 28; Mul on jänun. Ra ihulikud piinad on surma elu proowid. Waiksel nälga kannatada, nurisemata janus olla; walude sees rahuliseks jääda; need on surma elu tundemärgid. Inimesed liialdavad oma walu, kaebawad oma waesuse üle, nende saatust näib teise omast ikka armetum. Olen ühest kerjajast kuulnud, kes siis eraldi lonkada püüdis kui teised seda nägid. Üksi

olles käis ta kaunis hästi. See on pilt paljudest inimestest. Wastikud ja kehalikud waesused ja walud on omal wiisil surma elu proowid; õnnis kes neid waiksel, tänuliku meelega kanda suudab. Esmesed kristlased läksiwad lauldes surma, Nad jallsid oma wara riisumist rõõmuga. Nägid ennemine Jumala rahwaga waewa, kui Egiptuse patu rõõmus elada. Pikka teed jala käia, hoolimata pahast teest, külmaft ilmaft, või halwaft wastumõtmisest kuskil wenna majas; seal juures rõõmsaks jääda ja seda kõik lauldes teha, see on surma elu, mida kuulutajal wennal sagetasti tuleb läbi teha. Omaksete haigus või surm, tulekahju, õnnetus või wargus sinu majas, needki on oma moodi surma elu proowid. Ihulikud piinad ja ajalikud walud mida Jeesus sõnadesse: „Mul on jänun“ kokku wõttis, on üks aste surma elu teedel.

Viies sõna: Mark. 15, 34; Mu Jumal mu Jumal miks sa mind oled maha jätnud? Ra hinge elu tumedad filmapilgud kuuluwad surma elu sisse. Südametunnetuse piinad, maha jäetud tunne Jumalast, ja sõpradest, lähewad üle meie elu.

Miks sa kohised minu hing mu sees? Raske meelsuse laened surmawad siseelu. Taewas on kinni. Ahwardawad kõue pilwed ripuwad filmapiiril. Wenad, õed ei mõista sind. Palud, wastused ei tule. Need ei pööra, kellest seda waga igatsed. Raua aegne töö ei kanna wilja. Mingisugune äpardus elus rõhub südant ja närrib nagu uks sinu hinges. Mu Jumal, mu Jumal miks oled sa mind maha jätnud? Walud näewad üle jõu käimat. Kõige selle juures oled süüta, kohtlane Jumala ja inimeste ees; ometi pimedus sees ja ümberringi. Milleks see kõik?

Sa kõnnid surma-elu teedel, oled ühel äärmisel

aftmel. Õpid seda peatükki: Dota hing Jehoomat. Waikne kannatus sinu sees kiidab sind Siioni Jumal. Niisugused hinge elu piinad elas meie Õnnistegija läbi risti küljes. Kõik tõsised usklikud elavad midagi sarnast omal ajal läbi. Need on haura kaeramise filmapildud. Sisemised waevad kuuluvad surma elu sisse. Teenigu nad selleks, et tuled küpselt ja paremalt nendest välja.

Ruues sõna: Joh. 19, 30; See on lõpetatud. Surma elu teedel jõuab Jumal oma lapsega lõpuks eesmärgile. „Ma olen Kristusega risti lõõdud; aga ma elan, kuid mitte enam mina, vaid Kristus elab minu sees.“ Siin paistab meile filma surma lõpu siht. „Ja lõpetagem pühitsemise Jumala kartuses.“ Surma elule tuleb kord lõpp. Kui ülesanne õpitud nii, et ta enam ei unune, võib Jumal meid uue ülesande juure viia. On kiufatust, milledest meie tõise mõitlemise tagajärele wabaneme. Sa ei wõi mõitlust ühe kiufatusega ennem lõpetada, kuni ta täiesti mõidetud. On inimesi kes aegajalt oma meele ägedusest täiesti lahti saavad. Teine mõidab elu mured lõpulikult, kolmas ahnuse, keelekandmise ja kadeduse. Surma elu teel peab Jumala laps kiufatustest mõitjana välja tulema. Ristil saawutas Õnnistegija täielise mõidu. Kõnnib ja surma teedel, tuleb ka sulle aeg kus öelda mõid: „See on lõpetatud.“ Jumal sai sinuga wiimaks eesmärgile, nii kui kord Abraamiga. „Teda hüiti Jumala sõbraks.“ „Enok kõndis alati Jumalaga.“ „Kõige oma waluks sees ei teinud Job patu.“ „Ma olen head mõitlemist mõidelnud,“ ütles Paulus. Jumal jõudis nendega eesmärgile. Mida waiksemalt ja sulatuse tules wiibid, seda rutem jõuab meister sinuga sihile. Alhel päewal ütles ta: „See on lõpetatud.“ Ja wiib

find tulest välja. Rääkimata on see õnnistuse sügawus, ja hinge hingamine, kui Jumal surma teedel meiega eesmärgile jõudis.

Seitsmes sõna: Luk. 23, 46; Jsa, sinu kätte annan ma oma waimu. Surma elu lõppu aste on hingamine Jumalas. Et Jumal oleks kõik kõigis. Sügaw rahu ja jumalik ośasaamine waldab hinge. Surma elu tee on lõpule jõudnud. Waenlasel ei ole enam nii kergesti meelewalda. Nüüd võib Jumal uusi ülesandeid meile anda, uusi õnnistusi ilmutada. Seft kes ta hingamise sisse on saanud, see hingab ka ise oma tegudest, otse kui Jumal oma tegudest. Õnnis rahu peegeldub näo peal ja asub hinges. Need on siis rahundudjad keda Jumala lasteks hüütakse; nad ise küllawad õiguse seemet rahu sees. Nende elust hoowab elumeejõgi, mis muutub õnnistuseks ümbruskonnale. Tormid on waikinud, loodus kosub ammu päikese paistel. Selle surma elu ahtmele järgnewad uued waimulikud õnnistused. Nii peegeldub siis Jeesuse sõnades ristil surm elu siht. Õnnis see wend ja õde, kes seda õieti mõistab ja seda teed kuni lõppuni läheb.

IV. Surma elu tagajärjed.

Wäga õpetlik on tähelepanna sündmust, mis järgnesid Jeesuse surmale. Usun, et Püha Waim nende läbi meile tahab ilmutada surma elu tagajärge. Need tagajärjed on mitmekesised.

1. Ja maa wärises ja kaljud lõhkesid lõhki. Mat. 27, 51; Meie näeme neis sõnades Jeesuse surma wägewad mõju. Surma elu mõjuraputawalt, maa wärises, kaljud lõhkewad. Kui esimesed usklikud Jumala waimus palusid, kõikus

paik. Kui Paulus ja Siilas weriste selgadega wangimajas laulsiwad, sündis suur maawärisemine, nii et wangihoone alused wabisesid ja kõikide köidikud walla peasesid. Peetruse wangis wiibimise ajal palus kogudus eriti Jumalat, ja meie leiame, et raud wäraw iseenestest lahti läks. Mäletan kuskil lugenud olewat, et keegi oma haua peale lasknud panna suure kiwi järgmise pealkirjaga: „Nii tõesti kui see kiwi ei liigu, nii tõesti ei tõuse ma iial üles.“ Wäike kafe taim hakkas selle kiwi ääre alt kasvama, ja suureks puuks sirgudes tõstis selle kiwi ferwiti. Imestusega luges nüüd iga sinna juhtuja haua kirja: „Nii tõesti kui see kiwi ei liigu, nii tõesti ei tõuse ma iial üles.“ Kuid eluwägi oli kiwi ära lükanud. Surma elu tagajärg on siis wägew. Ta võib kaljukõwa südameid lahti teha. Lukustatud wangi koja awada, et orjad walla peasewad. Ta on parem uskmatusse ärawõitja nagu elaw puu haua kiwi ääre all. Ta võib inimeste südameid wärisema panna, nagu maa wärises peale Kristuse surma. Jeesuse surma mõjud olivad nähtawas looduses; waimuliku surma elu tagajärjed waimu elus. Kui kõige selle wäe ja imedegude nõudmise asemel oleks Jumala koguduses rohkem surma elu, võiks sündida wägewaid asju, meie wõiksite näha imeid waimu elus.

2. Ja templi wahetekk kõige pühama paiga ees kärises lõhki kaheks tükiks ülewast otsast alamast saadik. Mark. 15 38; Kristuse risti surm awas teed kõige pühamasse paika. Surma elu tagajärjel jõuab hing Jumala kõige pühama paika. Sinna tohiwad minna ainult preestri hinged, kes preestrilikusti riideid kannawad, ja Jumalale on ära lahutatud. Rojased südamed ei tohi

sinna mitte astuda. Paljud usklikud elawad alles eesõues, kus iga päew patude eest ohwrit wiitakse. Nad wiibiwad pesemise riista juures ja rõõmustawad iga päewase pühitsemise ja ristimise õpetuse üle. Wähem on neid kes jõudsiwad pühasse paika. Siin sõowad nad ettepanemise leibadest Jumala õnnistusi maitstes; walgustawad kui seitsme aruline kuld küünlajalg; ja nende palwed tõusewad üles kuld suitsetamise ohwri altariit. Üksikud hinged astuwad kõige pühamasse paika. Siin ilma akenbeta pimedas ruumis ära lahutatud kõigest maailma elu keerust, wiibiwad nad Jumala hingamise sees, kes elab ära lepitamise kaane kohal Keerubi tiibade peal. Need hinged wõiwad ütelda: „Meil on otsekui hinge ankur, mis kindel ja kõwa on, ja läheb waheteki taha seespärase paiga sisse; kuhu, kui eeljooksja, meie eest on sisse läinud Jeesus, kes Melkisedeki wiisi järele on ülemaks preestriks saanud, igawesti.“ Nende elu juhtnööriks muutub sõna: „Waid nõnda kui see, kes teid on kutsunud, püha on, saage ka teie pühaks kõige oma elu sees. Sest, et kirjutatud on: „Olge pühad, sest mina olen püha.““ Pisut on hingesi, kellel awaneb tee kõige pühamasse; Sest ainult risti surma tagajärjel kärises wahetekk, aga ta kärises ka täielikult. Ja kõige pühamasse jõuawad usklikud ainult surma elu tagajärjel. Suured õnnistused lähewad kaduma hingedel, kes oma surma elu ei lõpetanud. Tundmatuks jääb neile usu elu kõrgem tipp: Hingamine Jumalaga kõige pühama paiga waiksuses. Täie mehe kutse Kristuse täie eamöödu mööda. See surma elu tagajärg on sügaw ja õnnistusrikas.

3. Waid üks sõjameestest pistis odaga tema külge, ja sedamaid tuli weri ja wesi

wälja. Joh. 19, 34; Kui Jeesus oma surma tee oli lõpetanud, pidi ta veel surma proowi läbi tegema. Terawa odaga torkas Rooma sõdur ta külje sisse. Wastus selle peale oli wesi ja wesi; tõendus, et surmatee lõpetatud oli. Sarnased surma elu proowid jaadab Jumal oma lastele. Olid ja sügawaid õnnistusi läbi elanud; wõidurika elusse jõudnud; hingamist Jumalaga maitzenud; maailma asjadele furnud; tuli ühel päewal surma proow. Sa uskufid juba, et kiufatused wõidetud, lõpulik wõit saawutatud, kuid seal järgnes ootamata armuta oda piste. Mingisugune lõök sinu sõbrade poolt, mõni hirmus laimu jutt, walesti mõistmine wõi armustamine sõbrade poolt, õnnetu juhtumine perekonnas, wõi äge kallalekipumine naabride poolt, pani sinu surma elu proowi peale. Jeesus wastas sel juhtumisel were ja weega. Mis on sinu wastus? „Teie ei ole veel mitte werest saadik wastu pannud patu wastu wõideldes“, ütleb pühakiri. Nii sugusel juhtumisel peab järgnema kiufatusele wastupanek kas wõi werest saadik. „Resmini sisse usub nõnda kui kiri ütleb, selle ihust peawad elawa wee jõed jooksmata“. Wastus kiufajatele ja proowijatele olgu püha elu wõidu wägi, elawa wee jõed. Kristuse were wägi ja Nelipühi waimu wägi, need olgu meie wastus proowi filmapilkudel. Nisugust wastust wõib anda ainult see, kes õpinud surma elu koolis. Pifut leidub sarnaseid wastuse andjaid kiufatuse mõllus ja laimamise marus, sest wesi ja wesi on surma elu tagajärjed. Kui palju ei lähaks sell teel õnnistawat mõju Jumala kogudusest wälja maailmasse, kui seal rohkem leiduks surma elu.

4. Aga pealik ütles: Tõesti feesinane inimene oli Jumala Poeg. Mark. 15, 39; Wõimalik, et see pealik ennegi Jeesuse kõnet oli

kuulnud, wõimalik, et ta Jeesust kohtukojas wõis tähelepanna. Rahtlemata oli ta Isfanda walutee pealt nägijaks. Ta wiibis risti all rahwa mõllus ja keerus. Kuid ükski asi ei murdnud ta südant. Alles kui Jeesus surma elu lõppule jõudis, annab pealik oma jumaliku tunnistuse, et ta Jeesust nõnda kisedades nägi hinge heitwat. Surma elu tagajärjel sai see kõwa mees ümber pöördud. Mida sõnad ja seadused ei wõinud, saatis korda surma tee. Palju saab Jeesusest tunnistatud, palju rääginwad wanemad oma lastele, naabrid naabritele, wennad õdedele. Palju kõneldakse koosolekus, lauldakse ja palutakse. Palju reisujutlustajaid liigub mööda maad, rohkesti luuakse waimuliku kirjandust, koorid ja selfid on oma kohadel, hooga käib waimuliku elu wäljalistatus kuid kahju, pifut tagajärge. Milles peitub see põhjus? Pifut surma elu. Jeesuse sõnad: „Teie olete maa fool. Teie olete maailma walgus“. „Nõnda paistku teie walgus inimeste ees, et nad teie häid tegufid näewad, ja austawad teie Isa, kes taewas on“, peakfid rohkem tegeliku pinda leidma. Jumala koguduses. „Ses on minu Isa austatud, et teie palju wilja kannate, ja peate minu jüngrid olema“. Surma elu tagajärjel tulewad ärkamised. Ohwitferid ja sõdurid wõiwad ümberpöörduda. Usklikude omakfied saawad peastatud. Jeesust saab kui Jumala Poega maailma poolt tunnistatud, kui Jumala rahwa sees waltfeb tõjine surma elu.

5. Ja hauad läksid lahti, ja tõusid ülesse palju pühade ihufid, kes olid maganud. Mat. 27, 52. Peale Jeesuse surma tee lõppu leidis aset ülestõusmine. Küll on see ülestõusmine omal wiisil salapärane, sest esimene uudse wilja wihk on Jeesus ise. Kuid ometi on siin pühaskirjas

jutt ülestõusmisest. Tehakse tegemist palju selle küsimusega usklike ringkondes, kellel peaks osa olema esimesest ülestõusmisest? Kas ei peitu siin üks saladus, mida meile avaldab Jeesuse surma-elu tee? Esimesest ülestõusmisest saavad osa need, kes surma elu elavad. Önnis ja püha on see, kellel osa on esimesest ülestõusmisest. Räägitakse, et ainult neil on osa, kes waimu ja tulega ristitud. Jälle öeldakse, et ainult sellel uudsel wiisil, 144000 Ilmutamise raamatus. Ainult Talle pruut saab sellest osa oletawad teised. Kuid minul näib, et sala asi siin on ilmunud. Surma tee on see mis wastu wiib ülestõusmise hommikule. Kes usu elu kõige raskema peatüki ära õpivad, ei saa häbistatud sel päewal, kui Isand oma rahwa järele tuleb. Wennad, meie näeme kui otjata suur tähendus ja mõit on surma elul. Tema tagajärg on kahtlemata esimene ülestõusmine. Saaks Jumala waim wiia ta rahwa tõise surma elu ja pühitsuse teede peale. Selles seisab mõit, igawene mõit.

6. Ja mähkijid seda kalli linase riide sisse. Luk. 23, 53; Jeesuse surnud ihu mähiti kalli linase riide sisse. „Aga kallis linane riie on pühade õiged teod“. Kristuse ihu mis praegu maa peal asub peab enne surema, kui ta kalli linase riidega ehitatud mõib saada. „Kes mõidab, see peab walge riietega ehitatama“. Ka tõsine pühitus ja elu on surma elu tagajärg. Asjata püüab üks inimene enese jõust pühitsuses elada. Asjata katsub ta hea olla, oma iseloomu parandada ja lappida; harilikult jääb see tühjaks waewa nägemiseks. Igal filmapildil võib wana mina iseloom ennast näidata. Ikka uuesti meie ettewõtted nurja ajada. Alastate wiisi näewad mõned hinged waewa enese pühitsusega;

langewad ja tõusewad; leiawad ja kaebawad; käiwad ühest koosolekust teise, ühe wenna juurest teise juure; otsiwad abi inimestelt ja piitsutawad ja suru-
wad oma liha. Kuid walget pruudi riiet ei suuda nad omada. Waewalt oli nende ülikond pestud, kui ta jälle uuesti määratud sai. Üks wiisata ja peaaegu kadunud elu. Jäta siis armas wend, öde oma enese waewlemised ja inimeste abi otsimised ja anna ennast risti surma Kristusega. Käi surma teedel ja pühitsuse walge riie saab sulle selga antud.

7. Siis tuli ka Nikodemus ja tõi segatud mirrit ja aloet ligi sada naela. Siis mõtsiwad nemad Jeesuse ihu, ja mähkijiwad seda linaste riiete sisse kalli rohtudega. Joh. 19, 39. 40; Jeesuse surnud ihu sai ka mõitud. Peale Suur Reede tuleb Nelipühi päew; Meie leiame, et Jeesus enne oma kannatamist Petanias Maria poolt mõitud sai. Jeesus ise ütles: „Ta on minu ihu mõidnud matmiseks“, surma eluks. Kuid peale surma tee lõppu sündis jälle mõidmine. Õpime siin esiti, et Püha Waimuga täitmine ehk mõidmine on kordum usklike elus. Meie õpime ka, et surma tee käimiseks Püha Waimu wäge, mõidmise andi waja on. Kuid meie ei pea unustama, et Jeesuse mõidmine sündis ka peale risti surma. Meie oleme ajajärgul, kus usklikud otsiwad siseti jõudu ja räägiwad palju Püha Waimuga täitmisest. Waimu ristimisest kõnelewad kuulutajad wennad, sellest kirjutawad waimulikud lehed. Paljud usklikud on teda oma palwe asjaks teinud, käiwad wägisi peale ja küsiwad nõu teistelt. Kuid karta on, et paljud seda ei märka: Waimu mõidmise eele käib surma elu. Nojase, pühitsemata elu peale ja sisse ei lange Püha Waim. Esiti pead tulema Kolgatale; peab sündima

were puhastus. Siis wasti on meil õigus paluda waimuga täitmist. Küll on ka Püha Waimu wõidmise and see, kes meid juhib surma teedele ja annab jõudu seda käia. Kuid unustama ei pea meie kunagi, et suurem Waimu wägi saab osaks alles neile, kes surma elu elawad. Kes oma ihud elawaks, pühaks ja Jumala meelepäraliseks ohwriks on annud, neil on õigus oodata waimu täiust. Elia ohwer oli täiesti walmistatud, enne kui tuli taewast langes. Jüngrid ootasid ühel meelel ja palwes, enne kui taewast kohisemine sündis. Kindel on, et Jumala kogudus praegu suurt waimu wäge vajab, ja kindel on ka, et see waimu wägi seal osaks saab, kus surma elu tõsiselt mõetakse. Saagu see tõde elawa kirjadega iga südamelaua peale kirjutatud, et meie mitte walesti Isjanda waimu kiustates Püha Waimu ei paluks, kuhu ta ometi langeda ei mõiks. Enne risti surm siis Nelipühi. Nii on siis ka waimuga wõidmine üks surma elu tagajärg.

8. Ja panid seda ühte hauda. Luk. 23. 53; Nüüd oli Kristuse ihu lahutatud ja warjule pandud. Üksti olu Jumalaga taewalikus hingamises. Sellest seisusest ei saa mitte palju kõnelda ega kirjutada; see maa on meie teadmistele tundmata; neid õnnistusi võib ainult maitseda, hingega läbi elada. Need on sügawamad jala ühendused ja selle kohta ütleb Jumala sõna: „Sest teie olete surunud ja teie elu on warjule pandud Kristusega Jumala sees. Kui Kristus, meie elu, awalikuks saab, siis peate ka teie temaga au sees awalikuks saama“. Selle üksiolus Jumalaga ümbritseb hinge tulewase au õhkkond. Siin kosub ja kasvab ta ja läheb wastu õndsate igawesele ülestõusmisele, mis järgneb maisse surma ja mõitluse elu järele. Surma elu tagajärjed on siis

suured, sügawad ja palju töotawad. Sellepärast jääb iga Jumala lapse tõsiseks ülesandeks rutata surma elu teedele. Ei jõua meie seda ülesannet omas elus õppida, oleme ääreta palju kaotanud; kui ehk küll mitte oma hinge, ometi oma elu tagajärjed, sest mõned peafewad otse kui läbi tule.

V. Kuidas jõuda surma elusse?

Meie nägime surma elu põhimõtteid jumalikus ilma seaduses, õppisime tundma ta waimulikust põhitõdest, saime tuttawaks ta süuga wiibides surma elu künnkal ja nägime lõpuks selle elu ütle mata wägewaid tagajärgi. Tahtmatalt tõuseb siis küsimus: „Kui nüüd surma elu sees nii suured õnnistused warjul on, kuidas jõuan siis mina sellesse elusse?“ Nii kui surma elu ise, on ka tee sinna väga lihtne. Karta on, et mõned usklikud selles liiga kõrgele püüawad ja sellest tõsisest õnnistusest ilma jääwad. Püüan siin lõpuks Jumala sõna walgel mõned astmed näidata, mida mööda võime jõuda surma elusse.

1. Tõsine tahtmine, mis takistused mõidab. Mat. 16, 21; 23. Nimetatud kirjahohas läheb Jeesus oma kannatamise surmale wastu. Ta räägib sellest oma jüngritele, millest näeme, et Jeesus oma surmale teadlikult wastu läheb. Näib nagu oleks õnnistegijal ka võimalik olnud sellest kõrwale hoida. Sedasama oletab ka Peetrus, kui ta Isjandat kõrwale kutsub ja Temale nõu annab surma teest loobuda. Alles oli Jeesus õelnud, et ta Peetruse tunnistuse peale oma koguduse tahab rajada, ja sellepärast pididwad Ta tähtsama jüngri hoiatused sügawad mõju Ta hinge peale avaldama. Siin näis siis võimalus eest kõrwale minna, ja seda nõu

andjavad ka Ta paremad sõbrad. Kuid sõfine tahtes jõud mõidab siin takistused. Hinged, kes surma teele jõuavad peavad seda tõsiselt igatsema. Nad peavad wabatahtlikult hoolimata takistustest ennaft andma furma elusse. Surm on walus, sünnib mitu korda hoigamisel ja waewade all, kuid teist teed ei ole. Tõfine enese salgamine ja täielik anduvus on tingimised. Ära otfi siis abi ja nõu inimestelt waid tea et võimalus seisab sinu enese tahtmises. Tahad sa kindlalt Talle teed minna, ja ei lase end millegist tagasi hoida, siis jõuad eesmärgile. See kõlab küll nii igapäisena ja igawana, mingit luulelist ega tõmbejõulist ei paista selles, kui ometi on see ainuke tee. Jumal ei tee midagi wägise; weel wähem on Ta timukas, kes kedagi siin wastu ta tahtmist furma elusse wiskaks. Sa ise pead otsustama, ennaft ära andma, ja takistusi mõites eesmärgile rühkima.

2. Pea silmas Jumala tahtmist. Mat. 16, 23. Üks wastus oli Jeesusel: Sa ei mõtle see peale, mis Jumala meele pärast on. Üks aste furma elusse on siis andumine Jumala tahtmisse. Jeesus mõistis seda sala asja kui ta ütles: „Mingu see-finane karikas minust mööda, ometi mitte nõnda kui mina, waid kui sina tahad.“ Sella sõna rääkis Ta oma furma tee algul. „Minu rõõm on teha oma Jä tahtmist.“ Seda leida mikspärast Kristus Jeesus sind on kätte saanud. Küsi Jumala tahtmist oma elus. Oled sa selle ära tunnud, siis täida seda kõhklemata. Saul kaotas oma krooni kutse ja elu, et ta Jumala tahtmisest kõrwale põikles. Oma teede peal kaotas Simson oma jõu, Absalom oma elu. Käimine Jumala seadmises ja tahtmises, wiib meid furma elusse. Mida pühas kirjas tõe leiad olewat, seda täida ja ära pea nõu liha ja werega, seltskonna ja sõpradega.

3. Astu Jeesuse jälgedesse. Mat. 16, 24. Jumala Talle tee wiib Ketsemani, kohtukotta, walu teedele, Kolgatale. Seal saabuvad furma elu sügawamad tagajärjed. Inimene kes furma elusse tahab jõuda, peab käima Talle teed. Talle tee on lihtne ja lihtne mitte roosiline, mõi meeldiw. „Kui keegi minu järele tahab tulla, see salaku ileennaft ära, ja mõtku oma rist enese peale ja käigu minu järele.“ Kui lihtne aga ometi nii sügaw ja tõfine. Ennaft salgades, oma risti kandes, waikselt Jeesuse jälgedes astudes jõuame furma elusse. Temaga haigetoas, kõrbe kiusatuses, tagakiusamises, Jordani kallastel, weehaudas ja muudatuse mäel; Temaga tõlnerite ja patuste keskel, õhtusöömaaaja lauas, walu aedas; Temaga jüingrite jalgu pesemas, äraandjale suud andmas, waikides oma süüdistajate ees; Temaga walu teed Kolgatale risti külge, see tee wiib furma elu sisse. „Needsinatfed on, kes Talle järele käiwad, kus ta ilal läheb.“ „Need on Teda ärawõitnud Talle were läbi.“ *Lm 12:44*

Kui teiste wereft punab tee,
Kas otsin pehmet seal,
Kui teised läksid läbi jõe,
Kas seisan kalda peal.

See Talle tee on furma tee. Lihtne kuid kindel tee.

4. Nõua tõsiselt seda õnnistust. Mat. 7, 8. Palu palju, et Jumal teeks sulle awalikuks furma elu saladuse. Otfi lõpmata kuni leiad ülesse õige tee; otfi seda teed pühast kirjast. Koputa wahelpidamata kuni sulle lahti tehakse. Üks mille peale pead koputama on Jeesus ise, Ta ise wiib omad lambad wälja nooreroihu maadele; Ta ise toob jälle

tagasi oma lauta hingamise sisse. Sellel taganõudmise ja võitluse teel on veel tähelepanna järgmised astmed: Ja võtame kõik mõtted wangi Kristuse sõnakuulmise alla. Siin siis iseene se wangistamine ja juhtimine. „Ma sunnin ona ihu ja talitsen seda.“ Siin on üks enese fundimise ja tagaajamise aste. „Sellepärast surmake oma liikmed, mis maa peal on, hoorus, roojus, tiirastus, kuri himu ja ahnus, see on mõõra jumala teenistus.“ Siin on enese surmamise aste, mis ulatab inimese kõige sügawama waimu ja hinge elu põhja ja saadab korda seal uued sihid ja tahtmised. „Et meie seda teame, et meie wanainimene temaga on risti lõõdud, et patu ihu peab tühjaks minema, et meie mitte enam pattu ei teeni.“ Siin on ristilõõmise aste. „Ma suren iga päew.“ Siin üks alalõpmata walwel olemise aste. Meie wanainimene on kerge uuesti elule ärkama, sellepärast peame iga tund walwel olema.

Tee surma elule on siis meie filmade ees. Ta on üks tõsine igatsus, Jumala tahtmisele andumise, Jeesuse jälgedes, ja tõlise taganõudmise tee, mida kõik võib enese wangistuse fundimise ja talitsemise, enese surmamise, ristilõõmise ja alati walwel olemise astmeid mööda. Tahad sa nüüd surma elusse jõuda, siis jääb sulle ainult üle see tee. Enese armastuse, liha hellituse, teiste põlgamise, hingeliste õhutuste teedel ei jõua keegi surma elusse. Surm on siis igawene elu, lihalik elu igawene surm.

Surma elu kõige oma walude ja sügawate õnnistustega läks meie filmade eest mööda. Tehku Jumal oma Waimu läbi meile seda elawaks, et Jumala kogudus ennaft wõiks anda surma elusse. Sellele järgneksiwad pörutawad õnnistused mille tagajärjed oleksiwad: Sügaw pühitus, wenna armastus ja

tõsised waimulikud ärkamised patuste seas. Alles oma elu waremotel lõõwad õitsfema igawiku lilled.

„Oh võta mind ja hoia ka,
Et risti lõõdud olen enesel;
Ja täiest ühendatud sinuga,
Küll wilets nõrk,
Kuid siiski armas Sulle.
Nii tahan ikka Sulle jääda ma,
Mu kallis Õnnistegija.“

